

NÄRPES/797/00.04.01/2024

§ 105 Begäran om utlåtande rörande utvecklandet av verksamheten vid Pixneklíniken i anslutning till den övergripande utvecklingen av missbrukar- och beroendevården

Förvaltningsdirektör Björn Häggblom:

Österbottens välfärdsområdes riktat en begäran till Närpes stad om utlåtande rörande utvecklandet av verksamheten vid Pixneklíniken i anslutning till den övergripande utvecklingen av missbrukar- och beroendevården. Välfärdsområdets styrelse har behandlat frågan vid sitt sammanträde den 21.10.2024 och ber att berörda kommuner avger ett utlåtande i ärendet senast den 8.11.2024. Via en medborgarenkät ges också enskilda invånare möjlighet att avge åsikter i frågan.

I beredningen i ärendet för välfärdsområdets styrelse konstaterar de beredande tjänsteinnehavarna att Österbottens välfärdsområde för närvarande inte kan tillhandahålla likvärdig institutionsbaserad rehabilitering för alla missbrukare på likvärdiga grunder. Svenskspråkiga klienter erbjuds denna service via Pixneklíniken i Malax. Finskspråkiga klienter hänvisas till institutionsbaserad rehabilitering för missbrukare på olika platser i landet, bland annat i Etsari och i Kankaanpää, men således inte som närservice.

Samtidigt konstaterar välfärdsområdet i sin beredning att beläggningsgraden för missbrukar- och beroendevård vid Pixneklíniken är förhållandevis låg. Den genomsnittliga beläggningsgraden för enheten är cirka 60 procent. Med andra ord finns det utrymme för att behandla fler klienter. Ifall de finskspråkiga klienterna kunde ges vård på samma rehabiliteringsplats som de svenskspråkiga kunde välfärdsområdet minska användningen av köptjänster och bättre optimera den egna serviceproduktionen. Österbottens välfärdsområde har i sin servicestrategi och i syfte att balansera sin ekonomi fastställt att välfärdsområdet ska minska på användningen av köptjänster och utveckla sin egen serviceproduktion.

Förslag till utlåtande:

Utgående från Österbottens välfärdsområdes behov av att balansera sin ekonomi och effektivisera sina verksamheter bör också förutsättningarna för att bedriva missbrukar- och beroendevård genomlysas.

Välfärdsområdet bör beakta att klienterna har rätt att få vård och service på sitt eget modersmål.

- Den relativt låga beläggningsgraden vid Pixneklíniken medger utrymme för att behandla såväl svenskspråkiga som finskspråkiga klienter.
- Att öka beläggningsgraden kan på längre sikt trygga verksamhetsförutsättningarna för att bedriva missbrukar- och beroendevård i Österbotten via Pixneklíniken.

NÄRPES/797/00.04.01/2024

Eftersom Pixnekliniken är den enda helt svenskspråkiga enheten för missbrukarrehabilitering i Finland är det viktigt att en eventuell övergång till tvåspråkig rehabilitering inte äventyrar den svenskspråkiga befolkningens möjligheter att betjänas på sitt modersmål.

- En utredning, som närmare beaktar de ovan nämnda aspekterna, bör presenteras som underlag för beslut i den fortsatta beredningsprocessen.
- Ifall planerna på att utreda en tvåspråkig vårdenhet framskrider är det av stor vikt att välfärdsområdet beaktar behovet av personalens delaktighet i processen.

Välfärdsområdet bör sträva efter en minskning av köptjänster och kortare avstånd för behandling av missbrukar- och beroendevård.

- Servicekedjorna inom missbrukarvården och rehabiliteringen behöver harmoniseras så att klientens behov av vård kan uppfyllas i enlighet med vad hälso- och sjukvårdslagen föreskriver.
- Närservice ger positiva synergier för olika delar inom vårdkedjan, inklusive socialvård, tredje sektorn och inte minst för klienterna.

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen besluter

att avge ovanstående förslag som Närpes stads utlåtande till Österbottens välfärdsområde.

Stadsstyrelsens beslut:

Förslaget godkändes enhälligt.